

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 12.

Kontor: Nørregade 33, St.

17. Oktober 1899.

Udgaar hver Tirsdag.

15. Aarg.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon, V. 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Redaktionen træffes hver Torsdag tra Kl.
1—3, Nørregade 33, St., Dansk Kvindesam-
funds Kontor.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre,
3die og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petiline
— 10 % for mindst 3 Gange Indrykkelse.
Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Kvindesagen

af

Astrid Stampe-Feddersen.

Det er blevet Mode i den senere
Tid at slaa sig til Ridder paa Kvinde-
sagen, og paa de svage Sind kan dette
jo ogsaa virke forknyttende. Men
denne Sag har dog heldigvis vokset
sig saa stærk her hjemme, at den nok
kan taale disse Angreb.

I Politiken for den 18. September
har Dr. Hans S. Kaarsberg rettet et
meget skarpt Angreb paa „Kvinde-
bevægelsen“ her hjemme. Dr. Kaars-
berg siger, at han har fulgt denne
med stigende Interesse — han maa
imidlertid ikke have fulgt den paa en
grundig Maade, eftersom mange af
hans Angreb er aldeles ugrundede og
vidner om et meget ringe Kendskab
til „Kvindebevægelsens“ Fremvækst her
hjemme. Angrebet rettes paa „Kvinde-
bevægelsen“ og „Kvindesagen“. Dette
er meget flydende Begreber. Hvem
skal lægge sig Artiklens Ord paa Sinde?
Der menes vel nærmest de Organisa-
tioner, igennem hvilke Kvindesagens
Tilhængere har virket, og de Personer,
som har virket gennem disse Organi-
sationer. Da jeg hører til de Kvin-
der, som nu i en lang Aarrække har

Vældegaard,

„Hjem og Husmoderskole“
for unge Piger.

Til Foraaret modtages Elever paa Husmoderskolen paa Vældegaard,
som af dens Ejer, Prins Valdemar, i Vinter indrettes tidssvarende til
dette Brug.

Hjemmet og Skolen ledes af Undertegnede.

Fru Juliane Blicher-Hansen,
Vældegaard pr. Gentofte.

Rs. Hansen,
Vældegaard.

Frøken Marie Jespersen,
exam. Skolekøkkenlærerinde.
Odense.

Det eneste ægte Middel

som fjerner Fregner, gule Skjolder og Filipenser for bestandig

kun i Julie Detlefsens Klinik
for Elektriske Damp-Ansigtsbade

Frederiksborggade 41. Telefon 1906. Træffes 10—4.

virket for Kvindesagen paa forskellig
Maade, vil jeg svare paa nogle af
Angrebene — at svare paa dem alle
vilde være uoverkommeligt.

Det erkendes i Artiklen, at Kvin-
derne har Grund til at ønske deres
Stilling forbedret, og at der er sket
Fremskridt, „men“ — tilføjes der —
„at Kvinderne — og Mændene og
Samfundet — derved er blevne i Al-
mindelighed lykkeligere, skønnere eller
bedre, det indser jeg ikke.“ — Kan
dette ikke siges om enhver Bevægelse,
især i det Slægtled, som arbejder paa
Forbedringen, og hvor Utilfredsheden
er vakt? Er Arbejderne nu lykke-
ligere eller bedre med al deres Util-
fredshed og Misnøje end for en Men-
neskealder siden, da de ikke altid
sammenlignede sig med de bedrestil-
lede? Sikkert ikke. Men om en
Menneskealder vil der dog ud af de
bedre Kaar i Arbejderens Hjem være
opstaaet større Lykke. Og ligeledes
vil det gaa med Kvinderne; dette er
en Overgangstid; de, som stiller Kra-
vene, gaar stundom for vidt, og Bryd-
ninger fremkommer, som volder Smerte
og Ulykke, men Maalet vil naas: Kvin-
den vil faa Lov til at være fuldt ud
Menneske, og deraf vil opstaa større
Lykke saa vel for Mand som for
Kvinde. —

Jeg indrømmer, at der er enkelte
af Kvindesagens Talsmænd, som har
talt og skrevet med en Bitterhed, som
er højst usmagelig, og gjort Kvinderne
til Martyrer i alle Livets Forhold.
Men i det hele og store kan dette ikke
siges om Kvindesagens Forkæmpere.

I „Kvinden og Samfundet“, det
eneste Kvindeorgan, som — skønt det
har haft saa uendelig meget at kæmpe
imod, — dog i Aar har bestaaet i
15 Aar! — har der staaet grumme
mange gode alvorlige Artikler uden
Spor af Bitterhed. Men om den Ting
at blive bitre og Martyrer i de første
Kampens Aar er Kvindesagens Til-
hængere sandelig ikke ene! Jeg tror
nok, at Arbejderbevægelsens Tilhæn-
gere overgaar dem!! Saa hvis Bitter-

heden og Martyriet fældede en Be-
vægelse, saa var Arbejderbevægelsen
snart fældet.

(Fortsættes.)

Litteraturen og de sociale Bevægelser,

et Indlæg i Dagens Spørgsmaal
af Ida Johnsen, f. Jessen.

(Sluttet.)

Da Grundtvig traadte frem, saa
han, at nu lod Fjerdestand sig ikke
længere holde tilbage.

De to forskellige Kirkeafdelingers
Syn, kan man vel dele saaledes:
Grundtvig brugte Religionen som „Mid-
del“ til at gennemsyre Kundskaben
for Masserne. Indre Mission forkyndte
Religionen som „Maal“.

Skønt Indre Mission vel i Til-
hængerantal er større, har den dog
staaet uden for de sociale Bevægelser,
medens det Grundtvigske Parti har
haft betydelig Indflydelse ved sin Virk-
somhed i Landbostanden.

Fjerdestand begyndte sin Rejsning
med den Fordring: „Kundskab og
derigennem Velstand!“

Indre Mission indledede sit Arbejde
i den med den Fordring: „Nøjes
med, hvad I har! En Arbejder har
nok at leve af med 2 Kr. om Dagen;
i det Rige, vi vil føre eder til, be-
høver I ikke Kundskab eller Sølv!“
Men Modfordringen: „Ingen maa sige
noget at være hans eget,“ blev ikke
indfriet. Havde Missionens Præster
og Forkyndere afgivet, hvad hver især
havde over 2 Kr. daglig for sig og
7—8 Børn, havde Slagmarken været
deres. Det var saadanne Midler, Kris-
tus brugte, for i tre Aar at vælte
Verdenssamfundet og Aartusinders Tra-
ditioner, som Digteren saa skønt og
enfoldigt siger: „Fattig han gjorde
sig med Flid, rige blev vi til evig
Tid.“

Hans Tjenere faar ikke Fordrin-
gen honoreret for bedre Køb, og det
viste sig, at Kirken ved denne For-

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

MODES.

R. OETTINGER.

Østergade 16.

Kunstige Tænder

indsættes smukkest og billigst med Garanti
Reparationer paa 2 Timer.

Julie Detlefsen,

Frederiksborggade 41. Telef. 1906.

Prima hjemmelavet
KONFEKT.

Bestillinger modtages.
Telefon 17522.

dring lagde et Bitterhedens og Mis-
tænksomhedens Svælg mellem sig og
Arbejderbevægelsen, der i Tidens Løb
snarere er bleven uddybet end formind-
sket. Det er at haabe, at det
Arbejde, der i de sidste Aar er be-
gyndt i denne Retning af nogle af
Hovedstadens Præster og andre, maa
mødes med Forstaaelse og hjælpe til
at lukke Svælg.

Gennem Presse og Literatur kunde
Indre Mission utvivlsomt have vundet
en Del af det tabte Terræn, da Tran-
gen i den Retning stedse er stigende,
men fra den Side kom intet, der greb
ind i Arbejdernes Livsvilkaar, som
f. Eks. Thyregod o. a. har grebet ind
i Landbostandens. Indre Missions-
tidende, der har været deres mest
folkelige Organ, har ikke skiftet Stof
fra den begyndte for ca. 50 Aar si-
den.

Kristeligt Dagblad søgte vel at raade
Bod paa denne synlige Mangel, men
det har foreløbig gjort sig upopulær i
mange Kredse, dels ved en uheldig
Fremstilling af Prostitutionen, hvori
den udpenslede denne med Farver,
der endnu aldrig er benyttede i vor
hjemlige Literatur; det er jo ogsaa en
Sag, som det altid vil være vanskeligt
at diskutere i et Dagblad. Senere
har det ved Udfald mod Kunst og
mod vor Nationalsang „Den tapre
Landsoldat“ rørt ved Folkets ømmeste
Side. Den sidste er elsket fra Slottet
til Husmandens Bo med en inderlig
og højst anstændig Kærlighed, helligt
ved alt det Blod, som Landets Sønner